

PATVIRTINTA

Šiaulių miesto savivaldybės

tarybos 202 m.
sprendimu Nr.

d.

PREVENCINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAVIMO, ORGANIZAVIMO IR TEIKIMO ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prevencinių socialinių paslaugų planavimo, organizavimo ir teikimo Šiaulių miesto savivaldybėje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja prevencinių socialinių paslaugų planavimą, organizavimą ir teikimą Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė).

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Socialinių paslaugų kataloge, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ (toliau – Socialinių paslaugų katalogas), Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. A1-776 „Dėl Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašas), Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos apraše, Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos apraše, Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos apraše, Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos apraše, Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tvarkos apraše, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. A1-614 „Dėl Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašo, Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo, Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo, Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos aprašo ir Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Priklausomybės konsultavimo paslaugų rizikingai ir žalingai alkoholi vartojantiems asmenims teikimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-989 „Dėl Priklausomybės konsultavimo paslaugų rizikingai ir žalingai alkoholi vartojantiems asmenims teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, vartojamas sąvokas.

3. Prevencinės socialinės paslaugos – potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieškos paslauga, kompleksinės paslaugos šeimai, darbas su bendruomene, šeimos konferencija, atvirasis darbas su jaunimu, mobilusis darbas su jaunimu.

4. Prevencinės socialinės paslaugos teikiamos Socialinių paslaugų kataloge konkrečiai prevencinei socialinei paslaugai teikti numatytoje įstaigoje ir organizacijose pagal šioms paslaugoms numatytą paslaugų sudėtį, teikimo vietą, trukmę, dažnumą, ypatumus ir kitas sąlygas.

5. Prevencinių socialinių paslaugų tikslas – padėti asmeniui (šeimai) ir (ar) bendruomenei išvengti galimų socialinių problemų ir (ar) socialinės rizikos atsiradimo, sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ir (ar) stiprinti gebėjimus savarankiškai spręsti socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti didinti socialinę įtrauktį.

II. PREVENCINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAVIMAS

6. Prevencines socialines paslaugas Savivaldybėje planuoja Savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyrius (toliau – Socialinių paslaugų skyrius) ir Savivaldybės administracijos Jaunimo reikalų koordinadorius (toliau – Jaunimo koordinadorius).

7. Socialinių paslaugų skyrius planuoja šias prevencines paslaugas: potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieška, kompleksinės paslaugos šeimai, darbas su bendruomene, šeimos konferencija.

8. Jaunimo koordinatorius planuoja šias prevencines socialines paslaugas: potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieška, atvirasis darbas su jaunimu, mobilusis darbas su jaunimu.

9. Socialinių paslaugų skyrius ir Jaunimo koordinatorius, planuodami ir organizuodami prevencines socialines paslaugas:

9.1. vadovaujasi Socialinių paslaugų planavimo principais, įtvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“ patvirtintos Socialinių paslaugų planavimo metodikos 6 punkte;

9.2. nustato veiksnius, turinčius įtaką Savivaldybės gyventojų prevencinių socialinių paslaugų poreikiams;

9.3. nustato prevencinių socialinių paslaugų plėtros prioritetus;

9.4. nustato, kiek lėšų reikės prevencinėms socialinėms paslaugoms finansuoti;

9.5. įtraukia prevencines socialines paslaugas į Savivaldybės planavimo dokumentus;

9.6. teisės aktų nustatyta tvarka parenka (atrenka) prevencinių socialinių paslaugų teikėjus.

III SKYRIUS KREIPIMASIS DĖL PREVCINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ

10. Prevencinės socialinės paslaugos teikiamos asmenims (šeimoms), kurių gyvenamoji ir (ar) nuolatinė gyvenamoji vieta yra Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje.

11. Prevencinė (-ės) socialinė (-ės) paslauga (-os) gali būti inicijuojama (-os):

11.1. asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių), jo globėjo ar rūpintojo prašymu;

11.2. pagal bendruomenės nario ar kito suinteresuoto fizinio asmens ar institucijos (organizacijos) kreipimąsi dėl galimo prevencinės socialinės paslaugos teikimo kitam asmeniui (šeimai) poreikio;

11.3. Socialinių paslaugų įstaigos iniciatyva, kai:

11.3.1. gautas Savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyriaus (toliau – Socialinių paslaugų skyrius) pavedimas;

11.3.2. bendradarbiaujant su bendruomenėmis, seniūnijomis ir kitomis institucijomis, įstaigomis ar organizacijomis, gauta informacija, kad asmuo (šeima) patiria įvairių sunkumų, negeba savarankiškai spręsti iškilusių problemų.

12. Dėl prevencinės (-ių) socialinės (-ių) paslaugos (-ų) teikimo kreipiamasi į įstaigą, teikiančią prevencines socialines paslaugas (toliau – prevencinių socialinių paslaugų teikėjas), tiesiogiai žodžiu, raštu, paštu ar elektroniniu paštu:

12.1. asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių), jo globėjas ar rūpintojas, nurodo savo ir (ar) šeimos narių vardus, pavardes, dėl kokios problemos kreipėsi ir pateikia kontaktinę informaciją (telefono ryšio numerį ar elektroninio pašto adresą);

12.2. bendruomenės nariai ar kiti suinteresuoti fiziniai asmenys, nurodo savo vardus, pavardes, kontaktinę informaciją ir pateikia asmens ar vieno iš suaugusių šeimos narių, dėl kurių interesų kreipėsi, vardą, pavardę, kontaktinę informaciją (gyvenamosios vietos adresą, telefono ryšio numerį ar elektroninio pašto adresą (jeigu žinoma)) ir priežastį, dėl kurios asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas to negali padaryti pats;

12.3. institucija (organizacija) pateikia laisvos formos raštą, nurodydama asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) vardą, pavardę ir kontaktinę informaciją (gyvenamosios vietos adresą, telefono ryšio numerį ar elektroninio pašto adresą (jeigu žinoma)).

IV SKYRIUS PREVCINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ORGANIZAVIMAS IR TEIKIMAS

13. Gavęs informaciją apie prevencinių paslaugų poreikį, prevencinių socialinių paslaugų teikėjas Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašo 9 punkte nustatyta tvarka susisieikia su asmeniu (šeima) ir pasiūlo prevencines socialines paslaugas arba asmuo (šeima) informuojamas (-a) apie galimybę gauti kitas socialines paslaugas.

14. Prevencinės socialinės paslaugos teikiamos Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašo 10–15¹ punktuose nustatyta tvarka.

15. Prevencinių socialinių paslaugų teikėjas Socialinių paslaugų skyriui ir (ar) Jaunimo koordinatoriui teikia informaciją apie asmenims (šeimoms) suteiktas prevencines socialines paslaugas Socialinių paslaugų skyriui ir (ar) Jaunimo skyriui paprašius per 5 darbo dienas.

16. Bendruomeninių šeimos namų funkcijas vykdo ir kompleksines paslaugas šeimai teikia teisės aktų nustatyta tvarka atrinktos VŠĮ „Socialinių inovacijų centras“ ir VŠĮ „Šiaurės Lietuvos kolegija“.

17. Potencialių socialinių paslaugų gavėjų paiešką vykdo Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje veikiančios socialinių paslaugų įstaigos ir sveikatos priežiūros, švietimo bei teisėtvarkos įstaigose dirbantys socialiniai darbuotojai.

18. Darbo su bendruomene paslaugos ir šeimos konferencijos paslaugos organizuojamos tik esant šių paslaugų poreikiui. Atsiradus poreikiui, Savivaldybė minėtų paslaugų teikėjus parenka (atrenka) teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Atvirojo darbo su jaunimu paslaugas teikia Šiaulių menų mokyklos Atvirasis jaunimo centras.

20. Prevencinės socialinės paslaugos asmenims (šeimoms) teikiamos nemokamai ir finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto. Kompleksinės paslaugos šeimai, jų organizavimas ir teikimas finansuojamas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų ir valstybės biudžeto dotacijų savivaldybių biudžetams.

21. Prevencinių socialinių paslaugų teikėjas informuoja Savivaldybės administraciją apie asmenims (šeimoms) suteiktas prevencines socialines paslaugas. Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (kiekvieno einamojo mėnesio paskutinę darbo dieną) teikiami Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašo 23 punkte nurodyti duomenys apie suteiktas prevencines socialines paslaugas.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Prevencinių socialinių paslaugų teikimo priežiūrą ir stebėseną vykdo Socialinių paslaugų skyrius ir Jaunimo koordinatorius.

23. Socialinių paslaugų skyrius vykdo:

23.1. bendruomeninių šeimos namų veiklos kokybės priežiūrą;

23.2. kompleksinių paslaugų šeimai atitikties gyventojų poreikiams vertinimą;

23.3. atitiktį bendruomeninių šeimos namų veiklai taikomiems kriterijams, t. y.:

23.3.1. Socialinių paslaugų kataloge nustatytų kompleksinių paslaugų teikimo gyventojams užtikrinimas;

23.3.2. kompleksinių paslaugų teikėjų atitikties Šiaulių miesto savivaldybės bendruomeninių šeimos namų ir kompleksinių paslaugų šeimai teikėjų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A-275 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės bendruomeninių šeimos namų ir kompleksinių paslaugų šeimai teikėjų tvarkos aprašo patvirtinimo“, partneriams keliamiems reikalavimams užtikrinimas;

23.3.3. darbuotojų profesinės kvalifikacijos atitikties teisės aktų reikalavimams užtikrinimas;

23.3.4. pakankamų materialinių išteklių, reikalingų kompleksinėms paslaugoms teikti, užtikrinimas;

23.3.5. tarpinstitucinio bendradarbiavimo plėtojimas;

23.3.6. informacijos apie vykdomą veiklą sklaidos savo interneto svetainėje užtikrinimas.

24. Socialinių paslaugų skyrius, nustatęs, kad bendruomeninių šeimos namų veikla neatitinka jų veiklai taikomų kriterijų, inicijuoja bendruomeninių šeimos namų veiklos sustabdymą ir iš naujo organizuoja bendruomeninių šeimos namų atranką ar šios funkcijos vykdymo paskyrimą kitai reikalavimus atitinkančiai Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigai.

25. Prevencinių socialinių paslaugų teikėją dėl netinkamo prevencinių socialinių paslaugų teikimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti Savivaldybės merui. Skunde nurodomas asmens vardas, pavardė, kontaktinė informacija, priežastys, dėl kurių kreipiamasi ir (arba) kitos, pareiškėjo nuomone, svarbios aplinkybės. Gavęs skundą, Savivaldybės meras jį išnagrinėti paveda Socialinių paslaugų skyriui. Nustačius prevencinių socialinių paslaugų teikimo pažeidimus, Savivaldybės meras Socialinių paslaugų skyriaus teikimu per 5 darbo dienas nuo pažeidimo nustatymo dienos pareikalauja, kad per nustatytą terminą trūkumai būtų pašalinti, o jeigu pažeidėjas trūkumų nepašalina, inicijuoja pažeidėjo prevencinių socialinių paslaugų teikimo sustabdymą ar nutraukimą. Teikiamas terminas nustatytiems trūkumams yra ne trumpesnis kaip vienas mėnuo ir ne ilgesnis kaip 6 mėnesiai, jis Savivaldybės mero potvarkiu gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgiau kaip 6 mėnesiams. Šis terminas nustatomas atsižvelgiant į nustatyto pažeidimo pobūdį ir kitas svarbias aplinkybes, susijusias su paslaugų gavėjų individualių poreikių užtikrinimu.

26. Savivaldybė ir prevencinių socialinių paslaugų teikėjai viešai savo interneto svetainėje, taip pat kitomis informavimo priemonėmis skelbia informaciją apie Savivaldybėje organizuojamas ir teikiamas prevencines socialines paslaugas: teikiamų prevencinių socialinių paslaugų rūšis, jų turinį ir siekiamą rezultatą, prevencinių socialinių paslaugų teikėjus (jų pavadinimus, kontaktinę informaciją – telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus), prevencinių socialinių paslaugų gavimo tvarką, prevencinių socialinių paslaugų organizavimą ir teikimą reglamentuojančius teisės aktus.

27. Pasikeitus Tvarkos apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų aktų nuostatos.

28. Įgyvendindami Tvarkos aprašą, duomenų valdytojai užtikrina, kad jų atliekamas asmens duomenų tvarkymas atitiktų 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą, nuostatas.

29. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Reglamentu [\(ES\) 2016/679](#).

30. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.